

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Miljøverndepartementet
Kongens gate 20
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
E-post: postmottak@md.dep.no

30. oktober 2013

Innspill til oppdragsrapporten «Planting av skog på nye arealer som klimatiltak»

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med rapporten «Planting av skog på nye arealer som klimatiltak» som ble framlagt av Miljødirektoratet i august. Rapporten skal benyttes som bakgrunn for Regjeringens strategi for økt planting som klimatiltak, noe som ble vedtatt i fjorårets klimamelding. FNF Troms ønsker å komme med et innspill i denne anledning.

FNF Troms er positive til at Regjeringen ønsker å iverksette klimatiltak for å redusere landets klimagassutslipp, og at den ser på hvordan skogen kan bidra i klimaregnskapet. Vi finner det gledelig at det er laget forslag til miljøkriterier for planting av skog på nye arealer, som blant annet skal vurdere landskapsmessige hensyn, samt betydningen for et aktivt friluftsliv og naturopplevelser. Dette er viktig for at eventuell ny planting ikke skal forringe viktige natur- og friluftsverdier m.m. Det er også positivt at en sikter på lavest mulig konfliktnivå.

Det vi likevel savner er en tydeligere underbygning av hvordan planting av skog på nye arealer kan forsvares som klimatiltak. Dette må være en forutsetning for de målsetninger som har blitt satt på bakgrunn av rapporten. Etter hva vi kjenner til finnes det ingen entydig forskning som viser at storstilt planting av ny skog vil ha en reell klimaeffekt. Flere av organisasjonene oppfatter dette som et kontroversielt klimatiltak og en rekke forskere er skeptiske til effekten nyplanting har på klima. I tillegg vil en storskala nyplanting også kunne føre med seg flere negative ringvirkninger.

FNF Troms ønsker å understreke at vi ikke er negative til skogbruk i seg selv, men vi ser likevel med undring på Regjeringens satsing på skogplanting som klimatiltak. En ny forskningsrapport «Klima og kulturmark – en kunnskapsoversikt» setter også spørsmålsteget ved dette. Bakgrunnen ligger i at en rekke forskere mener at kunnskapsgrunnlaget per i dag ikke er godt nok for å trekke konklusjonen om positiv klimaeffekt ved skogplanting. De kan også vise til enkelte tilfeller hvor tiltaket kan få motsatt effekt, noe som synliggjør deler av kompleksiteten i dette temaet.

En av flere omstridte tema i klimaeffektdebatten er albedoeffekten (refleksjon). Rapporten «Planting av skog på nye arealer som klimatiltak» trekker fram åpne flater som et av arealene hvor klimaeffekten blir størst ved planting. Hva FNF Troms kjenner til gjennom eksisterende forskning er overflatens refleksjon fra åpne arealer langt viktigere for den totale klimabalansen enn effekten av CO₂ som bindes som følge av skogplanting, især på våre breddegrader. Effekten av dette øker jo

---

FNF Troms, c/o Bioforsk Nord Holt, Pb. 2284, 9269 Tromsø
Tlf: 4141 7339 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftsansjoner i Troms som til sammen representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

lengre nord enn kommer, og for Troms sin del, hvor snøen ligger lenge, kan skogplanting slå negativt ut som klimatiltak. I tillegg kommer en rekke andre omdiskuterte tema og tiltak som skaper stor usikkerhet rundt den reelle effekten, blant annet knyttet til jordsmonnet som viktig karbonlager og livsløpsregnskapet hva gjelder CO₂ ved rydding av areal og nyplanting.

I Troms finnes det i dag mange gamle plantefelt, særlig av gran og sitkagran, som dominerer landskapet og som fungerer som barrierer for blant annet friluftslivet. Det brukes allerede ressurser i fylket for å fjerne enkelte av disse plantefeltene. Flere av feltene kommer i dag i konflikt med blant annet naturreservat, populære friluftsområder, viktige naturtyper, lyngheier m.m. Etatsgruppen i rapporten mener det vil være mulig å plante minst 50 000 dekar skog årlig de neste 20 årene, og at dette hovedsakelig skal finne sted på Vestlandet og i Nord-Norge, inkludert Troms.

Natur- og friluftsansjonene i Troms ser med bekymring på en ny storstilt planting i fylket og ser at dette vil kunne slå negativt ut for landskap, biologisk mangfold og friluftsliv. Vi advarer særlig mot å bruke fremmede treslag i Troms og viser til at for eksempel sitkagran er en svartelistet art. Også vanlig gran er en fremmed art nord for Saltfjellet, noe som bør få økt fokus og unngås hva gjelder planting. En storstilt planting vil i tillegg føre med seg nye veier og en fragmentering av landskapet som sammen med blant annet kraftutbygginger m.m. vil kunne gi store samlede belastninger. FNF Troms vil også minne om at Norge har signert og ratifisert CBD (Convention on Biological Diversity), hvor vi har forpliktet oss til å stanse tap av biologisk mangfold og å fase ut miljøfiendtlige subsidier. Å subsidiere granplanting i Nord-Norge, hvor grana ikke naturlig forekommer, er et eksempel på nettopp miljøfiendtlige subsidier Norge har forpliktet seg til å fase ut. Et annet moment FNF Troms har fått tilbakemeldinger på er at granplanting flere plasser i fylket har ført til konflikter og splittelser lokalsamfunnet. Dette bør også tas i betraktning.

FNF Troms mener det er avgjørende med grundigere utredninger og et mer entydig kunnskapsgrunnlag hvorvidt skogplanting er et reelt klimatiltak eller ei. Vi har inntrykk av at den nye rapporten i hovedsak tar opp spørsmålene om hvor og hvordan treplantingen skal foregå. Slik vi ser det er klimaeffekten nå så omstridt og lite dokumentert at en storstilt satsing med 2 milliarder kroner over 20 år, med påfølgende konsekvenser for natur, friluftsliv og biologisk mangfold i vestlandsfylkene og Nord-Norge, vil være en forhastet avgjørelse som kan få betydelige negative følger.

FNF Troms synes for øvrig at det er gledelig at det satses videre på frivillig skogvern og at det har kommet nye bevilgninger over forslag til statsbudsjett for 2014. Vi anbefaler at dette styrkes ytterligere i tiden framover.

Oppsummering

FNF Troms er positive til at Regjeringen ønsker å iverksette klimatiltak for å redusere landets klimagassutslipp, og at den ser på hvordan skogen kan bidra i klimaregnskapet. Basert på oppdragsrapporten og det ensidige fokuset på skogreising er FNF Troms likevel bekymret for kunnskapsgrunnlaget og det politiske fokuset rundt skogens rolle. Vi ønsker å understreke:

- at skogreising som klimatiltak må parkeres inntil det kan dokumenteres at det gir en reell, positiv effekt. Her må både albedo, tilbakebetalingstiden og karbonbindingshastigheten inkluderes. Kunnskapsgrunnlaget må styrkes og føre-var-prinsippet ivaretas, jfr. Nml.

- at eksisterende plantefelt av fremmede treslag (både norsk og amerikansk gran) i Troms er til sjenanse og hinder for et aktivt friluftsliv, samt påvirker landskap, naturmangfold og biologisk mangfold. Det bør settes av penger til å rydde i gamle synder, kontra å forsterke problemet ved å plante flere fremmede arter.

- at den gledelige satsingen på skogvern bør styrkes ytterligere framover.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Troms Fylkeskommune